

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravlštvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Domoljubne misli.

I. O nemških napisih se je zadnji čas na Slovenskem že mnogo govorilo in pisalo; kajti naši »Nemci« s svojimi nemškimi napisi pokazali svojo pravo iškerjotsko srce nasproti slovenskim trpinom, od kojih žuljev so odebeleli, in ni čuda, ako je naš narod na dnu srca užaljen. Vsemu temu pa je kriva prevzetnost naših nemčurjev od jedne strani, in pa popustljivost in nedoslednost mnogih naših rodoljubov od druge strani. Dočim se prvi na vso moč bojujejo nasproti naši narodnosti, jim Slovenci pridno nosijo denar v njih prodajalnice ali krčme, večjidel za ničevno blago ali ponarejeno vino in jih tako podpirajo zoper same sebe.

Besede sv. pisma, ki pravijo: »Ako te kdo udari na desno lice, ponudi mu levo!« niso na pravem mestu, ako mi kakorkoli podpiramo svoje sovražnike, dokler se ti bojujejo zoper naše brate in s tem tudi zoper nas. Na ta način povračevati hudo z dobrim, pravi se toliko, kakor svojemu sovražniku pomagati pobijati samega sebe in svojega brata. Kaj takega Bog od nas ne tirja, temveč to nam celo prepoveduje ljubezen do samega sebe. Mi smo dolžni povračevati svojim sovražnikom hudo z dobrim šele takrat, ko so oni od svoje hudobije odjenjali in se v resnici poboljšali. Kdor ne verjame, da naši rodoljubi v tem niso dosledni, ta naj le opazuje, kako se oni malo menijo za svoje somišlenike v mnogih slovenskih trgih in mestih, ker kupujejo rajši od svojih nasprotnikov. Od tod pa pride, da si mnogokrat celo rodoljubni prodajalci in obrtniki ne upajo na dan s slovenskimi napisi, ker dobro vedo, da bi jih vsled tega nezavedni Slovenci na migljaj zagriženih nemčurjev takoj zapustili, a slovenski rodoljubi pa bi nasprotno ne storili svoje dolžnosti.

Ako torej hočemo, da se bode skazovala našemu narodu in jeziku dolžna čast, tako moramo zapustiti dosedanje krivo pot ter pomniti, kaj nam pravi pregovor: »Svoji k svojim«, in moramo tudi nezavedneže z dobrimi izgledi k temu napeljevati. Le po tem potu moremo prisiliti naše nasprotnike, da bodo morali uvaževati nas in našo narodnost. Toda, ako hočemo biti dosledni, še se ne smemo zadovoljiti samo s slovenskimi napisi, temveč moramo terjati tudi pošteno blago po primernih cenah; česar naši slovenski »Nemci« pač niso vajeni. Ako bi Slovenci v tem smislu vstrajno postopali, napisi v tujih jezikih bi kmalu izginili kakor kafa in slovensko ljudstvo bi spoštovali celó nasprotniki.

Tukaj bi se utegnil kdo izgovarjati, češ, da je primoran hoditi kupovat k nasprotnikom, ker na mnogih krajih ni niti prodajalnice in ne krčme, katera bi bila v rokah slovenskega rodoljuba. Toda kjer ni slovenskih prodajalnic in drugih potrebnih zavodov, tam si jih je treba priskrbeti; to je sveta dolžnost zavednih

Slovencev in rodoljubov, ako je tem v resnici volja braniti svoj narod. Ako je mogoče, da si naši rojaki v daljni Ameriki osnujejo take in jednake zavode, zakaj bi to ne bilo mogoče v naši domovini, v kateri imamo vsaj pravico živeti in ne samo trpeti!

Naši slovenski trgovci, krčmarji in sploh obrtniki pa naj skrbijo, da bodo Slovenci radi k njim zahajali. Naj v slovenske liste ali koledarje dajo oznanila, da bodo kmečki ljudje vedeli, kje se to in ono dobi. Naj pa naši trgovci, krčmarji in obrtniki skrbijo, da bodo vsikdar postregli z dobrim blagom po nizki ceni. Na tak način se nihče ne bode mogel izgovarjati, ako se mu priporoča načelo: »Svoji k svojim!« Držimo se zvesto tega načela, ljubi Slovenci, potem bodemo na lastnih tleh imeli manj nasprotnikov in vlada nam bode veliko bolj prijazna!

L. iz Č.

Zahteva malih obrtnikov.

Nova obrtna postava o izvrševanju raznih izdelkov je pred nekaj časom izšla. Po tej postavi se nikdo ne sme baviti z izdelki in podvzeti kupčije, katere ne razume. Dobro je sicer okrenjeno; ali s tem ni pomagano ljudstvu nižjega stanu; kajti če pogledamo veletržce razne baže, povsod vidimo, da se nahajajo po njih prodajalnicah razven družega blaga, tudi druge vrste izdelki, katere omenjeni kupčevalci ne razumejo izdelovati. V popolnost te točke naj bi se vpeljala prepoved takim veletržcem, da ne smejo prodajati izdelkov, katerih sami ne izdelujejo in izdelovati ne razumejo.

In kakšna je za male obrtnike dandanes plača? Beraška, uboga! Gotovo, ljudje se množijo in tudi obrtnikov je vedno več — vsak se sme ženiti in revščino množiti, in kdor je v takem položaju, vzemimo krojača, ki ima sebe in pol dvanajstotice otrok oskrbeti, — on mora delati za veletržce po kakoršni koli ceni, ako hoče, da mu družina v nja prisotnosti od glada konca ne vzame. Veletržci pa prodajajo to izdelano blago po taki ceni, da kupčevalec male vrste, ako svojo blago na sejem postavi, še toliko ne skupi, kolikor ima izdatkov. Taka se godi krojačem, črevljarjem in drugim obrtnikom, ki enako blago izdelujejo sami.

Pa ne samo veletržci, ampak tudi krošnjarji izpoko-pavajo obrtniku življenje; kajti krošnjarju, ki kupčuje z drobnino, dovoljeno je prodajati tudi razne izdelke, katere bi krojač, črevljar, usnar, kovač in enak obrtnik sam lahko prodal. Ali ni po tem takem rokodelec zavržen, vprašamo, ali more živeti? Nikakor ne, — ponuja se mu pa poguba in uničenost — kajti brez dvoma se bliža popolni propad obrtniku. Kdor ne verjame, naj

se pri enakih obrtnikih prepriča, potem bode zamogel podpirati našo prošnjo, katero polagamo našim vrlim poslancem in slavnemu ministerstvu v spremembo.

Ta sprememba ne bode v prid samo slovenskim obrtnikom, ampak vsakemu obrtniku, naj je te ali one govorice; kajti revnih obrtnikov različne stroke in različnih mislij je dovolj in njih zahteve strinjajo se z našimi, vsi pa prosimo za zboljšanje svojega slabega stanja in — rešitve.

Mali obrtniki.

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

Kosar pa ni bil špiritual kar za duhovno semenišče, nego tudi čestokrat za duhovnike po škofiji. Koliko duhovnikov obrnilo se je v njegovi izbi, ki so prišli iskat dobrega sveta, ali tolažbe v svojih križih in težavah! Vsi so se vračali od njega lahkega srca in vedrega lica. Pa tudi tistim duhovnikom, ki so zašli več ali manj na krive poti, bil je dolgo let od škofijstva postavljeni očetovski vodnik in pokoritelj. In če je trebalo koga z ostro besedo zavriniti, vedel je Kosar vselej v britko zdravilo namešati toliko sladke, bratovske ljubezni, da ga je spokornik lahko jemal, in mu je pokoro polajšal s tem, da se je čestokrat ž njim zjokal nad njegovo pregreho.

Istotako imel je Kosar vedno pripravljene duhovnega kruha za ljudstvo. Naštel boš malo prižnic po škofiji, na katerih ni oznanjeval božje besede, dosti jih pa nahajaš, na katerih je nastopil po večkrat. Pri vsaki večji in posebni svečanosti radi so klicali duhovni pastirji pokojnika za pridigarja, in to ne samo v njegovi zdravi dobi, nego še tudi za stare njegove dni. Nečuvno je, da bi bil Kosar komu govor odrekel.

Stoletna skušnja uči, da so sv. misijoni najboljši pomoček zdramiti mlačne duše in prebuditi zastarane grešnike. Ker pa slovenskih misijonarjev ni bilo dobiti, postal je apostolski škof Slomšek sam misijonar, in si je iz svojih domačih duhovnikov izbral nekoliko najboljših govornikov, ki so mu pomagali buditi ljudstvo. Tako se je obhajalo več slovečih misijonov po škofiji, pri katerih nahajamo Kosarja vedno na strani škofovi. Pregledali smo njegove misijonske pridige, ki leže pred nami, in sodimo, da je škof najvažnejše govore in najtežje predmete Kosarju odrejal, in kakor je nekdanji egiptovski Jožef za svojega ljubega brata Benjamina pri mizi prihranil večji del, tako je tudi Slomšek svojemu ljubljencu Kosarju pri sv. misijonih odsojal največji delež. Njegova slovesna beseda udarjala je na trda srca poslušalcev, kakor Mojzesova čudovita palčica na skalo, in če se mu srce ni podalo na prvi hip, se mu pa drugibart ni moglo več ustavljati, nego prav gotovo ga je zmagal, in ni pred jenjal, dokler se ljudstvo ni topilo v solzah pokore; njegova vroča ljubezen otalila je slednjič najhujši led.

Cvet duhovnega življenja pa je izpolnjevanje evangeljskih svetov ali krščanska popolnost. Kdor se za duhovno življenje živo zanima, kakor sveta duša Kosarjeva, rad bi gledal v svojem vrtu tudi kaj takega lepega cvetja. Zato je pokojnika vedno skrbelo, kako bi slovenskim mladeničem in tudi dekletom pripravil zavetje, kamor bi mogli zbežati pred zapeljivim svetom ter se vaditi krščanske popolnosti. Mladenči so bili sicer v tej zadevi vsaj nekoliko oskrbljeni, ker so bili po škofiji samostani oo. frančiškanov, kapucinov, lazaristov, kjer so mogli vstopiti, če so čutili v sebi poklic za redovno življenje. Na slabem, prav na slabem bila so pa

v tem oziru naša dekleta, katera bi se rada svetu odtegnila ter zavarovala za samostanskim zidom. Duhovni pastirji bili so časih res v veliki zadregi, kaj bi svetovali priprosti in ubogi deklici, katero je Bog klical v samostan. Na vsej slovenski strani namreč ni bilo drugega ženskega samostana, kakor dotični v Ljubljani in v Celovcu, kjer pa uboge Slovenke navadno niso upale potekati. Časih se je zgodilo, da je bila katera deklica sprijeta od usmiljenih sester v Gradcu, kamor pa so le redko Slovenke prihajale, že zavoljo tega ne, ker niso bile večje nemškega jezika.

Ko se je torej Kosar podvzval, da ustanovi pripraven redovni zavod za naše priproste, pobožne deklice, bilo je to ogromno delo, ki prav znači junško njegovo srce. Da so rajni škof Jakob Maksimilijan radostno blagoslavljali njegovo podjetje, razume se samo ob sebi.

Kosar dolgo premišljuje in moli, moli in premišljuje, ker ne ve, kateri zavod bi utegnil najbolj služiti njegovim namenom. Pa tudi druge je vabil, da so ga podpirali s svojo molitvijo. Živo se namreč še spominjamo, kako je pri nas bogoslovcih iz prižnice vstrajno moledeval: »Ljubi gospodje, prosim, molite na moj namen; če dosežem reč, za katero se pogajam in pogajnam, vam bom vedno hvaležen za vašo molitev.«

Kosarju se prikupi zlasti zavod šolskih sester v Gradcu, za katerega se slednjič tudi odloči. Računal je namreč, če uvede zavod šolskih sester, da so tako oskrbljene ne le dekleta nego tudi otroci, ker je to redovni poklic šolskih sester, da izgajajo otroke.

Stranke so se v kratkem porazumele. Častita mati graških sester obljubila je potrebne sestre in štiri dotičnih sester bilo je tudi voljnih preseliti se v Maribor, in graški škof dali so pogodbi svoj sveti križ. To je bil dan veselja za pokojnika. Ze drugo jutro pohvali svoje bogoslovce, rekoč: »Ljubi gospodje, ste že pridni; dobro ste molili, že je dal Bog tek vaši molitvi. Toda le še molite, treba še dosti blagoslova in torej tudi dosti molitve, ki naj privabi nebeške rose na moje podjetje.«

Zdaj trebalo je v Mariboru iskati dobrotnikov in dobrotnic za novi zavod. Šolske sestre naj bi prevzele pred vsem deklško sirotišče katoliškega društva gospa v Mariboru. Tako njim je Kosar precej priskrbel nekaj dela, a tudi — jela. Pri tolikih opravkih zgodilo se je čestokrat, da je Kosar prepozno prihajal k obedu. Ravnatelj semenišča pa — kakor je prav in mora biti — bil je mož redû, in je torej Kosarja resno karal, rekši: »Kaj pa bodo bogoslovci rekli, če se celo špiritual ne drži reda?« Kosar ukor ponižno in tiho sprejme; potem pa seže po tobačnico in jo ponuja gospodom omizja, in jim, kakor bi se nič ne bilo pripetilo, kaj novega ali tudi šaljivega pripoveduje. Ranjci bil je namreč uverjen, da bogoslovci dobro vedó, da njih špiritual ne moti redû, razven če ima glavo polno skrbi.

Jurij Purgaj †.

Preteklo leto je imela neizprosna smrt kruto košnjo med duhovniki naše škofije; zadnjega je pokosila dne 21. decembra. Bil je to župnik stoprški, č. g. J. Purgaj. Narodil se je pri Sv. Marjeti ob Pesnici dne 24. marca 1846; ni še torej imel popolnoma 49 let. Gimnazijske in bogoslovne nauke je dovršil v Mariboru in bil v mašnika posvečen dne 20. januarija 1875. Kaplanoval je na več mestih; veselega je malo doživel. Obolel je ob Sveh svetnikih za influenco, iz katere se je polagoma izcimila pljučnica. Ščasoma mu je nekoliko odleglo; nadejali smo se že, da ozdravi; ali dne 19. dec. se povne nevarna bolezen; sedaj smo izgubili vse upanje. Z veliko pobožnostjo je prejel sv. zakramente in dva

dni pozneje izdihnil svojo dušo popolnoma udan v voljo božjo.

Pogreb je bil v nedeljo, dne 23. decembra popoludne; deset čč. gg. duhovnikov je spremljalo svojega tovariša k večnemu počitku. Pogreba se je udeležilo dokaj naroda; zadnje pot je rajnemu župniku posodilo tudi osem učiteljev, ki so mu zapeli koj ganljivo nagrobno. Hvala vam presrčna, gospodje učitelji!

Rogaški nadžupnik in dekan vlč. g. Tombah je imel nagrobni govor; glasno ihtenje po cerkvi je pričalo, kako silno so pretresle njegove besede srce vsakemu; ali to je bilo tudi znamenje, kako je rajnkega narod ljubil in čislal. Tudi jaz bi ne pisal nikdar teh vrstic, ako bi pokojnik ne bil goreč duhovnik in vrl narodnjak; kajti oskrunja se naroden časnik, če piše osmrtnico komur, ki si tega častnega spomenika ni bil zaslužil, ker ni storil ničesar za svoj narod. Rajnik je pesnikoval že na gimnaziji; v bogoslovju je spisal božično dramo, ki se je uprizorila tedaj. Ne vem sicer, je-li kaj zapustil slovstvenega blaga, ali pravil mi je večkrat, da namerava preložiti divno pesem Mickiewiczovo: «Pan Tadeusz».

Vsled gostega preseljevanja si pokojnik ni prihranil ničesar; vendar je podpiral narodna podjetja, kolikor je mogel; n. pr. Ciril-Methodovo društvo, dijaške kuhinje itd. za bralna društva bi bil dal, če treba, zadnji novčič.

Prezgodaj si umrl, dragi prijatelj; nisi dočkal sloge domače, po kateri si tako srčno hrepenel. Oj, mnogo bi še lahko koristil svojemu narodu; ali zgodi se volja božja! Bože mili, nakloni naši domovini gorečih in značajnih duhovnikov in rodoljubov, kakor je bil rajnik; zatorej mu bodi zemljica lahka in naj uživa večno plačilo na onem svetu za svoje delovanje! J. Sattler.

Gospodarske stvari.

Kompóst.

(Dalje.)

Dalje se mora kompost sestavljati iz tvarin, ki njega vrednost, rastlinsko hrano v njem pomnožujejo, deloma pa tudi razkrojevanje mineraličnih snovij vsled razširjajoče se ogljikove kisline pospešijo. Tu sem spadajo vse tvarine, ki se na lahek način s stroški, ki niso višji nego njih vrednost, pridobivajo. Te se zbirajo ali na posestvu, deloma pa se morajo tudi nakupovati, da bode redilnost komposta večja, da bodo redilne tvarine v njem v pravem razmerju.

Te tvarine naj bodo take, da posebno v kompostu, ki je za travnike namenjen, ki mora torej povsem droben biti, hitro dobro razpadejo, naj obstojé iz organskih snovij, iz katerih se veliko ogljikove kisline razvija, ali pa naj imajo več ali manj redilnih snovij v sebi. Da pa moremo vrednost redilnosti teh tvarin ceniti, moramo najprej vedeti, katere redilne snovi so za rastline najvažnejše. V zemlji pomanjkuje navadno dušca, ki prihaja večjidel po organskih tvarinah v zemljo, in pa mineralične snovi, kalij in fosforova kislina, ki sta v rastlinskem pepelu ali sploh pepelu organskih tvarin, ki se pa v naravi tudi nahajajo v raznih rudninah itd. Pomanjkuje v zemlji ena ali druga teh snovij, rastline ne morejo uspešno rasti, zaostajajo, treba torej z enakimi tvarinami gnojiti. Kolikor več ima kaka tvarina teh gnojilnih snovij v sebi, toliko več je za gnojenje vredna.

Najprej si spravljajte tvarine, ki se morejo v bližni okolici po ceni dobiti. Slab gospodar, ki zavrže, kar ima doma, pa pošilja svoj denar drugam, celo v tuje

kraje. Vendar pa ni mogoče pri napravljanju komposta vselej izogniti se tudi nakupovanju. Poglejmo si nekaj takih tvarin, ki se 1. na vsakem posestvu ali vsaj v bližini dobijo.

V 1000 kg praprota je: 18 kg kalija, 4 kg fosforove kisline; suhih kopriv 29.3 kg dušca, 2.9 kg kalija, 9.4 kg fosforove kisline, 114 kg vode; (frišne koprive imajo 830 kg vode); suhe rese iz vode 24 kg dušca, 16.1 kg kalija, 16 kg fosforove kisline, 169 kg vode; frišne krompirjeve zeli 4.9 kg dušca, 4.3 kg kalija, 1.6 kg fosforove kisline, 770 kg vode; listja od pese 3 kg dušca, 4.5 kg kalija, 1 kg fosforove kisline, 905 kg vode; plev pšenice 7.2 kg dušca, 8.4 kg kalija, 4 kg fosf. kisline, 143 kg vode; luščin od fižola 16.8 kg dušca, 35.5 kg kalija, 2.7 kg fosf. kisl., 150 kg vode; tropin od grozdja 17.2 kg kal., 4.6 kg fosf. kisline, 650 kg vode; mahu 10.5 kg dušca, 3.4 kg kalija, 1.6 kg fosf. kisline, 250 kg vode; stelje od bukve 10.0 kg dušca, 2.3 kg kalija, 2.4 kg fosf. kisline, 140 kg vode; stelje od smreke 9.0 kg dušca, 1.3 kg kalija, 2.0 kg fosf. kisline, 126 kg vode; vinskih drož 13.1 kg dušca, 33.4 kg kalija, 3.6 kg fosf. kisline, 536 kg vode; hrošči 30.1 kg dušca, 5.0 kg kalija, 5.6 kg fosf. kisline, 704 kg vode; pezdur od lanú 0.8 kg kalija, 0.4 kg fosf. kisline, 100 kg vode; klice ječmene 36.0 kg dušca, 20.8 kg kal., 18.2 kg fosf. kisline, 80 kg vode; čresla od strojarjev 14.0 kg dušca, 13.0 kg fosf. kisl.; saj od premoga 24.0 kg dušca, 1.0 kg kalija, 4.0 kg fosf. kisl.; saj od lesa 13.0 kg dušca, 24 kg kalija, 4.0 kg fosf. kisline; žaganja 6.0 kg dušca, 0.7 kg kalija, 0.4 kg fosf. kisline; pepela od listovcev 100 kg kalija, 60 kg fosf. kisline; iglovcev 60 kg kalija, 45 kg fosf. kisline; izluženega pepela od lesa 15 kg kalija, 65 kg fosf. kisline; gnoja iz hleva 4.5 kg dušca, 5.2 kg kalija, 2.1 kg fosf. kisline, 710 kg vode; človeškega gnoja iz stranišča 3.5 kg dušca, 2.8 kg kalija, 2.0 kg fosf. kisline, 955 kg vode; golobjeka 17.6 kg dušca, 10.0 kg kalija, 17.8 kg fosf. kisl., 519 kg vode; kravjeka 15.4 kg dušca, 8.5 kg kalija, 15.4 kg fosf. kisline, 560 kg vode; gnojnice 1.5 kg dušca, 4.9 kg kalija, 0.1 kg fosf. kisline 982 kg vode.

2. Tvarine, katere treba večinoma nakupovati, da se gnoj zboljša, da postane kompost bolj koncentriran. 100 kg roženih opilkov 10.2 kg dušca, 5.5 kg fosforove kisline; 100 kg koščene moke 3.8 kg dušca, 23.2 kg fosf. kisline, 0.2 kg kalija; 100 kg volneni odpadki 5.2 kg dušca, 1.3 kg fosf. kisline, 0.3 kg kalija; 100 kg žvepleno-kisli amonijak 20 kg dušca; 100 kg kajnit do 16 kg kalija itd. (Dalje prih.)

Žitne cene v Mariboru od 5. do 12. jan. 1895.

Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 40 kr., rž 4 fl. 10 kr., ječmen 4 fl. 20 kr., oves 3 fl. 20 kr., turšica ali koruza 5 fl. 30 kr., proso 4 fl. 50 kr., ajda 4 fl. 20 kr. in fižol 7 fl. 30 kr.

Sejmovi. Dne 19. januarija v Poličanah (svinjski sejem). Dne 21. januarija v Arnožu, pri Sv. Lenartu v Slov. gor., pri Sv. Mohorju blizu Rogateca, v Teharji in Marenbergu. Dne 22. januarija v Mozirju in na Bizeljskem. Dne 23. januarija v Imenem (svinjski sejem). Dne 24. januarija v Teharji, na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem) in v Koprivnici. Dne 25. januarija v Studenicah in v Slov. Gradcu.

Dopisi.

Iz Gornje Radgone. (Bralno društvo.) Veselica, katero je priredilo bralno društvo dne 30. dec., obnesla se je jako povoljno. Posebno je tombola lepo

vspeh. Darežljivost naših udov, ki so darovali vse izgrane dobitke, nam je poročstvo, da bodo v prihodnje enake prireditve imele še sijajnejši uspeh. Z dobičkom, katerega je društvo napravilo, smemo povsem zadovoljni biti. Zdaj pa le na delo, da pomnožimo društveno knjižnico! Tomboli sledilo je petje vrlega kapelskega pevskega zbora, pri katerem so udeleženci vstrajali do pozne noči. Dal Bog, da bi mi tem neutrudljivim pevcem kmalu mogli pri enakih prilikah priskočiti z lastnim pevskim zborom! Razun Kapelčanov počastili so nas tudi gostje iz Št. Jurija in Ljutomera, med zadnjimi tudi novi odvetnik, g. Dr. Rosina. Slednji se je našemu občinstvu s svojimi izbornimi govori takoj priljubil. Veselica vršila se je v popolnem redu. Le neki »Bračkianec« jo je hotel motiti, pa se bo za to imel zagovarjati pred kazenskim sodnikom. — V nedeljo dne 3. svečana ob treh popoldne priredi bralno društvo svoji letošnji občni zbor, pri katerem se bo poročalo o dosedanjem delovanju in stanju društva. Njemu bo sledilo predavanje potovalnega učitelja o kmetijskih zadevah, posebno o trtoreji in živinoreji. Seveda bo oskrbljeno tudi za pošeno slovensko zabavo. Neki gospod z daljnega Pohorja, ki se je udeležil naše zadnje veselice, se je čudno čudil našemu napredku in je bil tako navdušen, da je društvu takoj podaril večjo svoto. Lepa naloga mu! Društvu pa kličemo ob začetku novega leta: Le tako lepo naprej, potem bo prihodnost naša!

Iz Ruš. (Bralno društvo.) Mi prebivalci ruške fare še res nismo vsi uzorni rodoljubi, mnogo je še takih, kateri se klanjajo tujemu življu — nemčurstvu, vendar pa je večina naših prebivalcev takih, ki so res probujeni Slovenci, ki imajo v sebi nekaj ponosa, da se pretaka po njih žilah slovenska kri. Da je to resnica, pričuje tudi zadnja veselica našega bralnega društva, ki se je priredila na sv. Štefana dan v gostilni gosp. Novaka. Vsi prostori bili so udeležencev prenapolnjeni; bilo je lepo število gg. Mariborčanov, kateri so nam toli naklonjeni, da nas počastijo pri vsaki veselici. Tudi iz Št. Lovrenca, Puščave in Lembaha prišlo je tokrat precejšnje število gospodov in gospodičin, kar nas je veselo iznenadilo. Kaj lepo je tudi bilo, da so se veselice udeležili skoraj vsi ruški vašani. — Igra »Zakonske nadloge« igrala se je izborna, kar je pričala občna zadovoljnost poslušalcev. Ruški pevci so že dalje časa na dobrem glasu; tudi tokrat so izvrstno prepevali pod vodstvom spretnega pevovodje. Po veselici zabavali smo se prav po domače še dolgo v noč ter se naposled razšli s prepričanjem, da je premila slovenska beseda zbudila v nas ljubezen in navdušenost do našega jezika, kjer smo videli, da se tudi Slovenec, ki je dosegel višjo čast, z veseljem družji s slovenskim kmetom. Z združenimi močmi bomo Slovenci res kaj dosegli, kakor nam je povedal neki govornik iz Maribora. Torej Rušani, prepričali ste se, da ima bralno društvo blag namen; podpirajte je, kajti na ta način mu bo mogoče, podajati svojim udom še več koristnega berila in prirediti še večkrat lepe veselice!

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. (Družba krščanskih družin.) Kaj da premore lepa beseda o pravem času, to nam dokazuje splošno zanimanje vernikov povodom razširjanja družbe »krščanskih družin«, katero nam lanski postno-pastirski list našega milostlj. knezoškofa tako očetovsko priporočuje. Na sv. Janeza Krstitelja dan povabilo se je pri nas ljudstvo k vstopu v to lepo družbo, in danes prišteva že okoli 300 družin svojim udom. Le malo še je hiš, koje ne bi zaljšala mična podoba sv. družine Nazareške, pred koje se v premnogih hišah združeno opravlja društvena molitvica. Naj bi pač ta molitev ne ostajala le na jeziku, naj bi ogrevala tudi srca, ter spodbujala društvenike,

posnemati uzorne družinske čednosti, predpodobljene po sv. družini! Dne 9. dec. m. l. sprejeli so preč. gosp. kanonik upisane ude slovesno, ter pri tej priliki blagoslovili krasno novo podobo sv. družine, koje so za farno cerkev preskrbeli in koje je mojsterski izdelal umetni slikar g. Alojzij Casimir iz Ptuja. Osebe na podobi so veličastne, obrazi naravni, barve ne prežive, luč in senca zmerno razdeljeni. Sicer pa je treba podobo videti, da se iz nje spozna mojster, kateri zasluži, da ga priporočujemo vsakomur, ki je namenjen naročevati podobe, katere imajo biti kinč cerkve ali hiše. Sv. družini Nazareški pa, ki si je v naši fari pridobila že tako lepo število častilcev, želimo le še pridobiti ostale farane, da bo cela fara le ena velika, bogoljubna družina Lovrenška.

Iz Rač. (Popravek.) Z ozirom na dopis »Iz Rač« v »Slov. Gosp.« z dne 13. decembra 1894 št. 50 prosim slavno uredništvo oklicevaje se na § 19 tisk. zakona, da ponatisne na istem mestu, na katerem se je priobčil dotični dopis, ta le stvarni popravek: 1. Ni res, da je bil šolar Anton Mlakar »ovinjen«, ko ga je zadela nesreča. 2. Ni res, da sem jaz »nakomandiral« spreved z doma, res pa je, da so se učenci pridružili sprevedu na mestu nesreče, kjer so skupno molili za ponesrečenca. 3. Ni res, da sem peljal šolarje »namesto v cerkev k sv. maši, ki se je za pobitega služila«, domov »na žalost krščanskih starišev«, res pa je, da se je sv. maša zadušnica za ponesrečenca služila še le v sredo potem, t. j. 21. novembra. Torej 4. ni res, da sem pokazal s svojem tedanjem vedenjem zaničevanje do najsvetejšega krščanskega opravila, do sv. maše. Iv. Paulšek, nadučitelj. — Opomba uredništva. Vsled sile § 19 tiskovne postave smo sprejeli ta popravek do besedno. Ako gosp. Paulšek trdi, da so se učenci pridružili sprevedu »na mestu nesreče«, to gotovo ni resnično. Resnica pa je in ostane, da g. Paulšek ni šel z učenci v cerkev k sv. maši, kakor drugi pogrebniiki, ampak jih je gnal domov, dasi se je šolski poduk ob 10. pričel. In prav to je užalilo krščanske stariše in to je bil povod onemu dopisu, v katerem še stoji marsikaj, česar g. Paulšek ni mogel popraviti, »oklicevaje« se na tisk. postavo!

Iz Ljutomera. (Kdo krade?) Našemu narodnemu odvetniku g. dru. Francetu Rosina, ki se je ustanovil v hiši g. dra. Farkaša, so po noči na 12. t. m. tatovi ukradli lepo nadpisno tablo v vrednosti 6 gold. Čudno je, da so se začeli tatovi zanimati za takšne table narodnih odvetnikov. Tukajšni nemški odvetnik ima že dolgo časa čisto nizko nabito prav lepo nadpisno tablo, pa nihče se ne zmeni za-njo. Slovenskemu odvetniku pa so jo kar hitro odnesli. Tudi je pisarna slovenskega odvetnika na glavnem trgu in je posebno lahko našim ponočnim čuvajem to nadzirati, ona nemškega odvetnika pa je v postranski ulici in vendar jo nihče ne odnese. So pač hudomušni ljudje ti tatovi! Gosp. dr. Franjo Rosina obljubi 10 gld. nagrade onemu, ki mu naznani ime pravega tatú.

Od Male Nedelje. Pri nas se marsikaj godi, kar drugod ne. Še ne dolgo, kar so v neki gostilni v Drakovcih ustanovili nove »šteling«, katerih so se udeležile tudi — ženske. Za naše fante bi bilo prav, da jim ne bi trebalo v Ljutomer hoditi; pa želimo, da bi vsaj ženske bile oproščene teh »šteling«. Upamo, da bodo naši »pridni« fantje od teh »šteling« ženske tako odkupili, kakor so neko deklino, kateri so 5 gld. obljubili, ako ne bo več hodila našemu organistu v cerkev popevati pomagat. Pa ona ni hotela vzeti denarjev, zato so se jej zagrozili, da jo bodo hudo natepli, ako ne opusti petja. Tedaj pa se je res ustrašila, in raje opustila častno petje pri božji službi, kakor da bi se

takim fantom zamerila! Pa s tem fantje niso veliko dosegli, ker naš organist si mnogo prizadeva, kako bi ustregel vsem faranom, posebno pa častitemu gospodu župniku, kar s tem kaže, da ima lep red v cerkvi. V orgljanju res ni tako izučen, kakor so nekateri. Pa vendar tako orglja, da lahko vsak kristjan v cerkvi moli. Pa žalibog, da je pri nas nekaj takih, kateri se cerkve bojijo in rajši zunaj zid podpirajo. Ko bi jim organist kako polko zaigral, potem bi jim bržčas bil bolj povoljen. Naj to zadostuje!

Od Hudinje. (Nemškutarija.) Vojniški gosp. Kokot ni prav — zapel, da toži tukajšne orožnike. In zakaj? Zaradi veleizdajstva in rusofilstva! In to je tisti gospod Kokot, ki prè časi tudi zakikerika «Wacht am Rhein», kar se tudi ne spodobi za učitelja, ki je bil poprej Slovenec, zdaj pa z vojniškimi nemčurji v nemškutarški rog trobi. Zato je pa tudi tako lepo pohvalil nas poštene Slovence, da so »vsi ruske stranke in ne bodo resnice govorili«. Tako je dal v zapisnik. Kadar bo pravda končana, več o tem. — Škofjavaška občina je imela nekaj časa mir. Ali zlezli so v odbor neki rogovileži in nemčurji, in kjer je ta spak, gre vse naopak. To vé dobro tudi tetka »Vahtarca«. To se ni čuditi, ker je naših nemčurjev varučka. No, da sta Ložnarjev Nacel in Grilec med nemčurji bila rajši, kakor pa med poštenimi Slovenci, čivkajo vsi vrabci po vojniških strehah. Ali kako pride pridne Slovenke sin Martin Premšak v to družbo, in pa Pušen med nemškutarje, rekel bi pa, da je — rogoviljenje krivo. Slovenci, pazite, s kom se bratite in kam nosite svoje poštene zaslužene denarje. Krčmar, kateri z nemškutarji drži, vreden ni, da med Slovenci živi. Poglej torej na napis ali tablo, in če je vse »dajč« — to je toliko za Slovence, kakor bi bilo zapisano »prepovedan vhod!»

Izpred Pohorja. (»Kajhar«.) Te dni mi ravno šine v glavo misel o novem listu, ki mu »Kajhar« pravijo, kar vstopi dečko pismonoša, odda mi liste ter zvedavo pogleduje, če bo za vsak list novčič dobil. Poprašam dečka, koliko iztisov in katerim hišam »Štajerskega kmeta« prinaša? Dečko zarudi in reče: »Sprva sem mislil, ko sem prvi list prinesel, no, to bo za mene dober zaslužek, bilo je 11 iztisov in sem dobil 11 kr., pa zdaj že so ga skoro vsi vrnili. Prav rad vem, da ga več ni, ker povsod sem bil kregan, najbolj od gospodinje, da tako spako nosim, in namesto da bi bil od lista svoj krajcar dobil, vračali so mi list in na nemški naslov napisali: »nazaj« ali pa »Retour!« Ko od dečka zvem, da »Stajerskega kmeta« imata v naši vasi samo Janez O. in Anton N., napotil sem se k Janezu, kateri je marljiv kolar, in ga poprosim, naj mi posodi »Štajerskega kmeta« zadnjo številko. Mož me povabi, naj grem ž njim v izbo, pa začne godrnjati, da se mu list po sili pošilja in da zavoljo tega imata z ženo hud prepir. Žena je v hiši predla, in ko jo mož popraša, kje je »Štajarski kmet«, postane nevoljna in začne tako le tožiti: »Ko vidim te »cajtng«, sem že sila nevoljna. Moj mož po nedeljah in skoro vsak večer rad bere bukve sv. Mohorja in sosedovega »Slov. Gospodarja«. Tam le gori na polici sem »Kajharja« pred otroci skrila. Dve številki smo že nazaj poslali, pa še vedno pošiljajo. Ko greš jutri v mesto Maribor, idi v tisto tiskarno, nesi liste nazaj in zapovej, da ti ga več pošiljali ne bodo, ker jaz takih »cajtng« pri hiši ne terpim, da bi se moji otroci pohujšali. Enkrat sva pozabila list na mizi ležati, in moja Micika je brala od nekega mašnika, da je bil zavoljo goljufije na smrt obsojen in da so mu glavo odsekali. Tako branje za za otroke ni in lahko se pohujšajo«. Dragi bralec, ne smem ti tudi zamolčati, kar mi je še mož kolar rekel, namreč to le: »Zdaj si še moral sam slišati, kako

sovraštvo bi lahko nastalo zavoljo tega »Kajhara« me d menoj in ženo. Jutri bom šel v Maribor, zanesel list nazaj, prepovedal, da se mi več pošiljati ne sme, in v Cirilovi tiskarni si bova s sosedom »Slov. Gospodar« naročila in potem bo v moji hiši spet ljubi mir!» Zdaj vidite, kako kmetje izpred Pohorja o »Kajharju« sodimo.

Iz kozjanskega okraja. (Smrtna kosa.) Tokrat nimam kaj veselega naznanjati. Smrt kakor povsod tudi pri nas pridno maha s svojo koso. Dne 3. januarja zvečer zadela je ob močno truplo še le 46 let starega duhovnega pastirja, namreč č. g. Jož. Muha v Olimju. Komaj so si v 4 mesecih stanovanje malo uredili, začeli duše pasti, a smrt naglo potrka ter jih nagloma preseli v drugo večno in kakor upamo, boljše prebivališče. Bolehali so sicer že več let, a ležali so samo v četrtek dne 3. januarja. Zdravnik poklican je izjavil, da je nevarnost velika. Domači so vendar upali, da bo jim odleglo, kakor že večkrat. Okoli 11. uri zvečer rečejo: »Zdaj grem v cerkev brevijarja molit«, zapijo za vselej za srčno hibo. V nedeljo, na svetih Treh kraljev dan bil je ob 10. uri pogreb. Zbralo se je obilno ljudstva. Prišli so prečastiti gospod kanonik kozjanski navzlic zimi in velikemu snegu, ki v prijaznosti svoji radi pokažejo ljubezen do dekanijskih duhovnikov v veseljih pa tudi žalostnih trenutkih, in so pogreb vodili. Udeležili so se še častiti gospodje župnik poljski in župnik podčetrtečki, ki so imeli prav primeren, lep govor, potem dva provizorja podsredski in pilštanski. Rajni gospod Muha bili so l. 1874. posvečeni in so kot kaplan službovali na najtežavnih župnijah n. pr. v Rajhenbergu, Trbovljah itd. Blizu 4 leta bili so potem župnik v Skomrah na Pohorju, kjer so veliko trpeli in veliko žalosti okusili. Zato so se začetkom septembra 1894. z veseljem preselili v domači, rojstni kraj, Olimje, da bi bolj mirno živeli. Zdaj pa več ne živijo, a naj tem mirnejše počivajo v Gospodu v sredi svojih olimskih ovčic!

Iz Vojnika. (Tam, buraše dobimo!) Gospod Anton Vratarič nabral je že čez 100 gold. in naročil glasbila. To bode, če pojde po sreči, prevrnilo vse naše življenje ter vlilo v suho strugo nov, živ vir. Saj pa je tudi že zadnji čas, da ne »zadremljemo« popolnoma, »samci« med slovenskim svetom, in da nas ne prekuje kak kovač v žreblje, ki bi držali pokrov za majke Slavije krsto. — Ne, ne, Slavija živi, mora živeti, tudi pri nas! Doni, doni pesem glasna, pesem krasna, da te sliši narod naš! — Strune, milo se glasite . . . Glejte, že sedaj nam šumi vse to po ušesih! Oh, pridi, pridi, tamburica mila, in zapoj nam kmalu! Uho nam je odprto in hrepeni po milih, sladkih glasovih domače glasbe in domačih glasbil. Nekdo.

Iz Savinjske doline. (O gledaliških igrakh.) Igrokazi, burke, vesele igre, vse to je kakor nalašč za sedanji zimski čas. Prirejajte, rojaki, rajši takšne zabave, kakor pa druge veselice, katerim večasih natančnega vsporeda določiti ne morete. Sliši se večkrat pritožba, da se ne more lahko dobiti spretnih igralk, ki bi imele poguma, nastopiti. Igrajte lahke, priproste pa mične igre in če še le ne morete lahko — (ženska nima potrpežljivosti pri uku), potem še ni treba obupati. V Ljubljani pri katol. obrtnem društvu imajo celo zbirko burk in iger, kjer ni nikakih ženskih vlog; vendar se vsponese, kakor smo se prepričali, tudi taka igra in ima uspeh. Prosite torej, in upanje je, da vam ne bode društvo kar nepogojno odreklo! — Nekoliko takih iger imajo baje že v Celju, kjer se gospod Rebek neumorno trudi za redne igre. Morebiti bi se tudi tam doli kaj poizvedelo in opravilo. Dramatično društvo izdalo je premnogo lepih iger, ali malo, ubogo malo jih je primernih našim odrom, kjer je večina gledalcev —

kmečkih. — Bodite pošteno veseli, rojaki, posebno sedaj pred pustom!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so imenovali 24 novih članov gosposke zbornice. Od teh je devet konservativcev, osem liberalcev, štirje pripadajo k srednji stranki in trije k nobeni. — Državni in deželni poslanec liberalcev dr. Sommaruga je umrl. Kot državni poslanec je zastopal tretji dunajski okraj: pri dopolnilni volitvi pa utegnejo v tem okraju zmagati krščanski socialisti.

Češko. V deželnem zboru je dr. Rieger predlagal: 1. Volilna pravica za deželni zbor naj se razširi na vse tiste, kateri je doslej nimajo; 2. vsi važni stanovni naj imajo svoje zastopnike; 3. volilni okraji naj se pravično razdelijo; 4. kmetske občine naj volijo neposredno; 5. vlada naj stori, da se deželnim zborom vrne pravica, voliti državne poslance. Zadnja točka nam nikakor ne ugaja iz znanih vzrokov.

Štajarsko. Sekovsko katol. tiskovno društvo ima še le 28. t. m. v Gradcu svoj občni zbor. — Meseca maja se bode slovesno položil zadnji kamen v novem vseučilišču graškem. Bržčas pridejo na to slavnost presvetli cesar. — Graški «Tagblatt» obrača rad resnico na glavo, kadar kaj poroča o Slovanih. »Mariboržanka« in »Vahtarca« znata isto.

Koroško. Ono nedeljo se je v Pliberku praznovala ustanovna slavnost katol. delavskega društva. — Da Slovenci pri občinskih volitvah niso povsod zmagali, kjer imajo znatno večino, tega je posebno kriv občinski volilni red, ki je ugoden liberalnim bogatašem. — Deželni glavar, dr. Jožef Erwein, imenovan je članom gosposke zbornice, kjer bode »vlekel« z liberalci.

Kranjsko. Preteklo nedeljo je imelo »Slovensko društvo« v Ljubljani shod, kjer se je razpravljalo o volilni preosnovi. — »Narodna stranka« je ustanovila tako imenovani »Narodni sklad«, da se bodo pobirali denarji v politične namene. — Ker je dvorni svetovalec Šuklje državno poslanstvo odložil, bode dopolnilna volitev v dolenjskih mestih in trgih dne 25. februarija.

Primorsko. Tržaški slovenski poslanci so te dni izjavili, da se ne udeležijo zborovanja v deželnem zboru, ker je italijanska večina najpravičnejšim slov. zahtevam nasprotna. Še hujša pa je italijanska večina v Poreču, kjer so slovenski poslanci zapustili Poreč, ker niso bili življenja varni. Dne 15. je potem deželni zbor jedno-glasno vsprejel predlog, naj vlada prekliče naredbo o dvojezičnih napisih, in protest proti napravi dvojezičnih napisov na sodniškem poslopju v Piranu. Ker so se ugovarjanju vladnega zastopnika poslanci in poslušalci zaničljivo smejali, zaključil je nakrat vladni zastopnik deželni zbor. — Pazin hočejo v več občin razdeliti, da bodo vsaj v mestu Lahi gospodje.

Ogersko. Novo ministerstvo je sestavljeno. Včeraj so ministri prisegli in v soboto se predstavijo drž. zboru. Ministerski predsednik je kalvinec baron Dezider Banffy, finančni minister Lukacz, minister notranjih del Perezel, domobranski minister in minister na cesarskem dvoru Feyervary, pravosodni minister Erdelyi, naučni in bogočastni minister Julij Vlasics, trgovinski minister Daniel, poljedelski minister grof Festetics, minister za Hrvatsko Josipovič. Novi ministri so najhujši liberalci, ki pa bodo kmalu dovladali.

Vnanje države.

Rim. Iz Petrograda se dne 15. t. m. poroča, da je ruski državni svet sklenil ustanoviti posebno poslanstvo pri Vatikanu. To je spet dosegla velika modrost sv. očeta Leona XIII.

Italijansko. Mestni zbor v Brescii je sklenil jedno ulico imenovati »Via Trieste«. Ta sklep pa je razveljavil vladni prefekt. Tega sedaj hudo napadajo razni časniki. Vse kaže, da so Italijani Avstrijcem še vedno sovražni. Ko se bode letos obnavljala trodržavna zveza, naj beraška ali prevzetna Italija ostane na cedilu!

Francosko. V poslanski zbornici je Milleraud interpeloval vlado glede pogodbe z južno železnico in zahteval naj se voli komisija, katera bo preiskala, v koliko je bil pri sklepanju tiste pogodbe udeležen minister žid Raynal, da ima država zdaj škode za 1500 milj. frankov. Ker je zbornica odgovor zahtevala, odstopili so vse ministri, da celó predsednik republike, Kazimir Perier.

Nemško. Državni zbor je poostreno postavil zoper socialiste izročil odseku 28 članov. — Glede notranje politike se pripravljajo velike premembe. Cesar Viljem II. hoče, naj se tako vlada, kakor je vladal stari Bismark. Zaradi tega je menda tudi hodil državni kancelar Hohenlohe k Bismarku, in že se govori, da vstopi Bismarkov sin Herbert zopet v državno službo.

Bolgarsko. Cankov je bil dne 9. t. m. pri knezu Ferdinandu in se je dolgo pri njem mudil. Pravi se, da je knez Cankova jako ljubeznivo pozdravil. Ko je Cankov obljubil, da bode vedno podpiral kneza in njegovo rodovino, rekel je knez Ferdinand: »Zdaj sva zaveznika«.

Srbsko. Bivši kralj Milan zahteva, naj se mu zagotovi letna penzija 600 tisoč frankov. To je vsekako preveč! — Govori se, da se to leto zaroči kralj Aleksander z deželno grofico Sibilo hessensko. — Zaradi veleizdajstva toženi Čebinač je obsojen na dve leti v zapor, drugi njegovi tovariši na tri leta; le dva sta oproščena. Gjaković in Mišković pa sta oproščena. Bila sta namreč obdolžena, da sta hotela kralja zastrupiti.

Azija. Japonska vojska je naskočila kitajsko mesto Sumenčang. Kitajci so se dobro branili; ali ko je nastal v mestu ogenj, spustili so se v beg. Ogenj je skoro vse mesto uničil tako, da 10 tisoč ljudij nima stanovanja. Tudi mesto Kajping so zavzeli Japonci. Ondotni prebivalci si želijo priti pod japonsko vlado in so vsled tega japonske vojake prav dobro vsprejeli.

Za poduk in kratek čas.

Vurberg.

(Krajepisno-zgodovinska črtica; spisal M. Slekovec.)

(Dalje.)

II. Zgodovina gradu.

Zgodovina starega Vurberga je, kakor sploh zgodovina srednjeveških gradov naše domovine, temna in polna pravljic. Zlasti o vurberškem Krstniku ali Krestniku, ki se je z velikansko kačo bojeval in jo premagal, vé slovensko ljudstvo še dandanes mnogo pripovedovati.

Po ljudski govoric¹⁾ je vurberški grad zelo star, kajti zidali so ga okoli 111. leta pred Kristusovim rojstvom. Najprej so hoteli grad postaviti na Grmadi, visokem bregu proti zahodu, pa kolikor kamenja so po

¹⁾ Dr. J. Pajek, Črtice iz duševnega žitka štaj. Slovencev, str. 77—82.

dnevu na Grmado spravili, toliko so ga drugo jutro našli na drugem, nižjem bregu; kajti hudi duh je po noči vse kamenje tje znosil. In tako so morali grad postaviti na tem bregu, kjer še sedaj stoji.

V vurberškem gradu se je rodil Krstnik ali Kresnik. Spoznali so ga po konjskih kopitih in morali so ga desetkrat krstiti. Znal se je v vse stvari spremeniti. Kedar se je tepel z drugimi Krstniki, imel je kamnato obleko, da mu ni mogel nikdo do živega. Krstnik je bil malokedaj doma, kajti zahajal je v druge dežele na boj. Največkrat so ga kmetje videli, da je v podobi svinje s konjskimi kopiti po polju letel.

Ako je vurberški Krstnik zmagal, bilo je v naši deželi vsega dovolj; — polja so lepo obročala, v gorcah je bila obilna trgateg in ljudje so bili zdravi in v vsem srečni. Če je pa bil zmagan, nastala je nevolja za nevoljo; polja in vinogradi so bili nerodovitni in med tem, ko so drugod kruh svinjam metali, vladala je v naši deželi grozna lakota in ljudje so bolehal in umirali za kužnimi boleznimi. Ko je nekdan slaba letina bila, se je govorilo: Naš Krstnik in tuji sta se poskusila za žito. Vzela sta snop žita in se začela zanj trgati. Našemu je ostalo samo vezilo v rokah, vse drugo pa je tuji odnesel. Ko je prišla žetev, so delali pri nas debela vezila, ker le v vezilih je bilo kaj žita, v snopu pa celo malo, ker je naš Krstnik snop zgubil in le vezilo dobil. Ako se kedaj na jasnem nebu bliska, pravijo, da se Krstniki med seboj sekajo.

Krstnik ali Kresnik se je enkrat zaljubil v lepo hčer kačje kraljice. Ker ni drugače mogel priti v kraljičino palačo, spremenil se je v palčnika. Ko je na dvorišče prišel, so se mu vsi smejali in ga za norca imeli. Po noči pa se je spremenil v lepega junaka in je kraljičino s seboj vzel. Se maščevati nad njim, poslal je kačji kralj zmaja, — sasa ali sesa v Vurberg. Zmaj je lezel prek Drave, pravi ljudstvo, in je bil tako grozovito velik, da je tok Drave zadrževal. Drava je prestopila svoj breg in je poplavila vse Ptujsko polje. Kača se je vlekla skoz gorice, kjer se še sedaj vijugast jarek vidi, proti silnemu gradu ter je oklenila s svojim truplom gradu močno zidovje, rep v gobec potegnivša. V gradu je živela zaprta lepa kraljičina z imenom Vesina. Šest mesecev je zmaj na Vesino pred gradom prežal. Na Jurijevo je pa prišel lepi grof Krsnik s svetlim mečem in se je postavil nad kačo. Kača pa je imela peroti in je v zrak zletela. Pa tudi Krsnik je vedel leteti; — zrastle so mu krila in v zraku se ses in Krsnik hudo vojskujeta. Krsnik premaga kačo, vrže jo v globoki grajski studenec, in jo tam priklene s silnim lancem na pečino, kjer še dandanašnji leži. Ko je Krsnik sesa premagal, padala je sama zlata pšeničika na zemljo. Krsnik si je Vesino vzel za ženo in je z njo srečno živel.

Vurberškega Krstnika je pa zelo mikalo, dobiti tudi še krono kačje kraljice. Ta krona je bila jako čudovita. Kdor bi jo dobil, imel bi zmiraj dosti denarja. Vendar je bilo prav težko dobiti krono, ker jo je kačja kraljica jako skrbljivo čuvala. Tat bi pa bil tudi ukradeno krono težko unesel, ker bi ga truma kač, od kraljice poslanih, kmalu došla. Vsekako pa sklene vurberški Krstnik iti po krono. Oskrbi si torej od svojega do kačjega grada mladih, čvrtih konj, sam pa se poda v kačji grad. Ko tje pride, najde kraljico velikokrat okoli mize zasukano. Krstnik se je zgrozil, ko je strašno kačo ugledal. Ščasom se je ohrabril in začel s kačo kvartati; — igrala sta pa za krono kačje kraljice. Krstnik je imel psa, ki mu je karte vzdigoval, če mu je katera na tla padla; kača pa si je morala sama karte vzdigovati. Pri taki priložnosti vtakne Krstnik na mizi ležečo krono v žep, — cesar kraljica niti zapazila ni.

Krstnik je premišljeval, kako bi ušel. Skonča igro, kraljici se priporoči in hiti, kar more, od ene konjske postaje do druge. Ko kraljica tatvino zapazi, zažene strašen krik po deželi in brzo privrši od vseh stranij grozna množica velikanskih kač. Vsa truma hiti za Krstnikom, ki pa jim je le ušel v grad. Vse kače so opešale, le ena sama je do Vurberga prilezla. Ko vrata zaprta najde, tresne z repom po njih, da se je celi grad stresel. Potem se je vlegla in je ležala vedno pred gradom. Vsak dan morali so jej dati vedrico mleka. Ko je pa grof, vurberški Krstnik, umrl, čul se je pri gradu strašen vrisk, in kača je hitela proti Dravi. Kjer je lezla, bilo je videti, kakor bi s plugom brazdo rezal.

(Dalje prih.)

List za našo mladino.

Dovolite, gosp. urednik, da cenjenim Vašim čitateljem priporočim ob novem letu list, ki je meni močno pri srcu. »Vrtec«, časopis s podobami za slovensko mladino, izpolnjuje že 25. leto izborna vzvišeni svoj namen, podučujoč, vedreč in blažječ našo ljubo slovensko mladino. Žal, da je pri nas še primeroma premalo razširjen. Čudom sem se moral čuditi, da se še učitelji in katehetje nahajajo, ki tega mladinskega lista nimajo. In vendar bi se zlasti ti iz njega mnogo učili za svoj poklic, učili posebno: z otroki po otroško govoriti — kar tako malokdo zna — v onem priprostem, srčnem, ljubkem jeziku, kakoršnega mlada glavica umé in ti prodira v drobno srce. Pri otrocih se treba — v tem obziru — pootročiti. Tega se ne naučiš iz suhoparnih knjig, več iz izkušnje, opazovanja, občevanja z otroki. In v to svrhu ti bode izvrstno služil izborno uredovani »časopis s podobami za slovensko mladino«.

Prejšnji slovenski mladini in domovini nam prerano umrli urednik, J. Tomšič, je bil povsod znan kot eden najboljših, najspretnjših pisateljev za mladino. Č. g. Ant. Kržič mu je gotovo najpoklicanejši, najvrednejši naslednik. Ime vzornega mladinskega ljubca ne poznamo in ne čislamo le mi, poznajo ga po izvrstnih njegovih mladinskih spisih, »Angeljčku«, prilogah h »krščanskemu detoljubu« i. dr. otroci v bornih gorskih kočah. »Vrtec« bode tudi v novem letu izhajal prvi dan vsakega meseca na celi poli sedanje oblike; a donasal bode še vsak mesec po jedno polo »Angeljčka« kot stalno prilogo. Cena listu s prilogo vred ostane do sedanja: 2 gld. 60 kr. za celo leto.

Čitatelj dragi, vzlasti ti, kojemu je božja previdnost ljubljence svoje, nedolžne otroke izročila v odgojo, utрпи teh 2 gld. 60 kr. in pošlji jih g. uredniku z naslovom: Ant. Kržič, c. kr. profesor v Ljubljani, Sv. Petra cesta, št. 76. In ko bodeš 1. številko prebral, potem mi povej, ali nisi zadovoljen z njo. Veruj mi, da ti ne bode žal.

O. K.

Smešnica. A: »Iz sreca vas omilujem, da ste tako dobrega in vrlega moža izgubili«. — Udova: «Oh, sila sem nesrečna. Zнала sem, koga sem imela; ali Bog zna, kakšnega bodem zdaj dobila!»

Razne stvari.

(Zahvala.) Novega leta dan se je med drugimi društvi poklonilo mil. knezoškofu tudi »Cecilijino društvo«. Mil. knez so v laskavih besedah pohvalili njegovo uspešno delovanje, izrazili svojo višjepastirsko zahvalo celemu pevskemu zboru, zlasti g. kapelniku ter mu izročili za društvo 25 gld., za kar s tem društven odbor izraža najprisrčnejšo zahvalo.

(»Dom in Svét«), ilustrovan list za leposlovje in znanstvo, zlasti letos objavlja več sestavkov o slov. Štajarju s slikami. List izhaja dvakrat na mesec in je v vsakem oziru krasen, stane pa samo 4 fl. 20 kr. na leto, za dijake 3 fl. 40 kr. Naročnina se pošilja z naslovom: Upravništvo »Dom in Svet-a« v Ljubljani. Vsem spoštovanim bralcem list nujno priporočamo.

(Pri Sv. Juriju ob Ščavnici) ima bralno društvo svoj občni zbor dne 2. februarja popoldne ob 3. v gostilnici v Vavpotičevi. Po zborovanju veselica s prosto zabavo in godbo.

(Zanimiva pravda.) Pred c. kr. upravnim sodiščem na Dunaju bode dne 24. t. m. javna obravnava o pritožbi g. dr. A. Brumena, bivšega c. kr. sodnega adjunkta, proti c. kr. pravosodnemu ministerstvu, ker mu le-to odrekuje plačo za dobo uradne suspenzije in pokojnino. Več o tem po obravnavi, da bodo slov. kmetje videli, kako se z uradniki slovenske narodnosti ravna!

(Javna zahvala.) Bl. g. Anton Svetina, notar v Gornjemgradu je kupno pogodbo pri šoli v Bočni brezplačno izvršil in brezplačno vsa v to svrhu potrebna dovolila pri namestniji, preč. ordinarjatu, veleč. farnem uradu, okr. šol. svetu, kakor še tudi v knjiženje pri sodnji dovršil. Bodi blagemu gospodu za vse javno izrečena dostojna zahvala! Krajni šolski svet v Bočni.

(Odvetnikov na Štajarskem) je v Gradcu 60, v Celju 11, v Mariboru 10, v Ljubnem 5, na Ptuj 5, v Voitsbergu 4, v Slov. Bistrici, v Lipnici in na nekaterih nemških krajih po 3, po 2 sta v Radgoni, Ormožu, Konjicah, Ljutomeru in raznih nemških krajih, po 1 pa v Sevnici, Gornji Radgoni, Brežicah, Št. Lenartu v Slov. gor., Slov. Gradcu in nekaterih drugih krajih.

(Vabilo) k občnemu zboru moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda ormoškega okraja, ki bode v nedeljo, dne 27. januarja 1895 ob 4. uri popoldne v čitalnični dvorani v Ormožu z navadnim dnevnim redom.

Odbor.

(Umrli) je pri Sv. Martinu na Paki 14. januarja č. g. Martin Pirtošek, ki je pred 5 meseci prvo sv. mašo popeval, pa zaradi bolezni še nikjer ni služboval. Bil je v 26 letu svoje starosti. Pogreb je bil 16. t. m. Naj v miru počiva!

(Ormoška čitalnica) ima občeno zborovanje dne 27. januarja 1895 točno ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih z običajnim vspešnim. Če ne pride ob določeni uri za sklepanje potrebno število udov, se vrši zborovanje ob 1/2 4. uri popoldne pri vsakem številu prišlecev.

(V Brežicah dražje pivo.) Deželni odbor je dovolil Brežicam, da sme mestni zastop l. 1895., 1896. in 1897. pobirati od hektolitra piva 70 kr. užitnine.

(Grozen samomor.) Na grozen način se je usmrtil v Rodohovi vasi na Dolenskem 74 letni Andrej Čelhar. Z ostro britvijo si je starec, kateremu se je bržkone zmešalo, razparal trebuh, da so mu čreva ven stopila. Malo minot po groznem činu je bil mrtev.

(Šolski vesti.) Poldnevni šolski poduk je dovolil deželni šolski svet na šoli v Pamečah; šola v Framu bode se pa razširila v štirirazrednico.

(Čujte, kaj žganje dela!) Neki maloprida mož, bojda doma od Sv. Treh kraljev, navlekel se je zadnjo nedeljo žganja pri Baumanu v Poličanah. Ponoči pa se mu žganje vne, in mož je umrl naglo — nepreviden.

(Uganjko) nam je poslal nekdo iz Pekoske vesi, ki se glasi: Neki znan surov krčmar nas je napal, ko smo v njegovi hiši možje »večno luč« molili, z besedami: »Lumpi, kaj tukaj molite, saj moja hiša ni cerkev!« Kdor ugane, kdo je ta krčmar, naj se njegove hiše skrbno ogiba!

(Cecilijino društvo) bo te dni objavilo svoj letni račun. Kakor je razvideti iz njega, so stroški veliko večji, nego dohodki. Zato si dovoljuje »odbor« uljudno prositi vse društvenike, da pridobé za to tolikanj koristno društvo mnogo novih udov.

(Cecilijino društvo.) Za l. 1895. vplačali so letnino č. g. špiritval Hribernik 2 gld., č. g. J. Dekorti 2 gld.

(Občina Ponikva) na južni železnici odposlala je peticijo za slovensko nižjo gimnazijo v Celju, kakor tudi za preuredbo domovinske pravice.

(Sežgani milijoni.) Dne 15. t. m. so v bančnem posloplju na Dunaju za 20 milijonov gld. bankovcev, in sicer po 10, 100 in 1000 gld. sežgali. Sežiganje se je vršilo pred posebno komisijo v podzemskih prostorih v posebni peči. Bankovci so se vložili v nalašč za to napravljene železne košare, ki so se vrtile tako dolgo v peči, da so bili vsi bankovci upeljeni.

(Strelna v zimi.) Med božjo službo je pred več dnevi treščilo med silnim viharjem v cerkev sv. Kolomba v Konvalu na Angleškem, in je bilo več oseb težko ranjenih; dve sta vsled tega umrli.

(Človeške žrtve.) Okrajno sodišče v Kazanu na Ruskem je obsodilo šest kmetov, ki so ob času lakote žrtvovali živega človeka, da bi odklonili božjo jezo. V guberniji Vilna pa so ujeli kmetje roparja, katerega so živega zakopali v zemljo. Tudi ti so prižli pred sodišče.

(Pepi Rakuš), znan celjski veliki Nemeč in odbornik mestnega občinskega zastopa, prišel je te dni v — Feldhof. Ako je Pepi res slaboumen postal, potem ga mora vsak omilovati; ako se bode pa pokazalo, da je kriv neke hudobije, potem bode to hud in zaslužen udarec za vse celjske — Prusake.

(Nesreče vsled snežnih zametov.) Na Italijanskem, na severnem Španskem in v južni Francoski so poslednji snežni zameti naredili neizmerno škodo in je bilo mnogo nesreč. Nekatere vasi v Pirenejih so popolnoma zasute. V jedni vasici na francoski meji je prišlo 50 ljudij ob življenje. Mnogo hiš se je podrlo pod težo snega. V drugih krajih so plazovi zasuli cele rodbine.

(Nagla smrt — davica.) V torek, dne 8. t. m. vozil je hlapec posestnika Ozmeča v Vuzmetincih fare Št. Miklaževske blizu Ormoža na saneh drva domov. Kar se sani prevrnejo in drva hlapca tako nesrečno zasujejo, da je bil k priči mrtev. Nagle in neprevideni smrti čuvaj nas, o Gospod! — Kakor po sosednih farah, tako se je tudi v Št. Miklaževski župniji začela med otroci otroška bolezen davica ali difteritis. Heilserum se le malo rabi, ker je predrag, zvečine so otroci brez zdravniške pomoči.

(Gašpar, Melhior in Baltazar.) V vasi Schidl na Gornjem Avstrijskem je pretekli mesec neka dnarca porodila trojčké in sicer tri zdrave dečke. Pri sv. krstu so jim dali imena sv. Treh kraljev.

(Kostanja) se je pridelalo na Laškem v preteklem letu 1,850.000 centov. Torej ga bodo lahko dolgo pekli.

(Judov v Avstriji) je bilo 1869. leta 822,220, leta 1890. pa že 1 milijon 143.305. V 20 letih so se pomnožili za 39 ostočkov, posebno v Galiciji, Šleziji, Bukovini in na Nižje-Avstrijskem. Pa tudi v Mariboru so se pomnožili; pred 10 leti jih je bilo 19, danes že nad sto, dasi je »Mariboržanka« antisemitska.

(Mesec dnij nedolžno zaprt) je bil 48letni Florijan Grmadnik iz Šoštanja. Nedavno se je vrnil iz Amerike domov in s seboj prinesel okoli 1000 papirnatih dolarjev. Ko je hotel bankovce menjati pri okrajni blagajnici, pošljejo denar v Gradec in od tam pa celó v Hamburg, da jih preiščejo. Iz Hamburga so poročali,

da so dolarji bržčas ponarejeni. Vsled tega je okr. sodišče poslalo Grmadnika v Celje v zapor. Med tem pa je poslala hamburska banka denar v Novi Jork, od koder je čez mesec dnij prišel glas, da je denar dober, na kar so Grmadnika iz ječe izpustili.

(Bratovščina »Nazareske družine«.) Zadnji škofijski list ima med drugim tudi prvo poročilo o bratovščini sv. družine, ki šteje dozdej v naši škofiji 10.588 udov.

(»Kajhar« o sv. zakonu.) V zadnji številki modruje »Stajerski kmet«, da z vpeljavo civilnega zakona človeštvo napreduje. Seveda, če se dva vzameta, za nekaj časa se zapustita, s kom drugim ali z drugo zopet zakon skleneta in tako naprej, to je napredovanje, pa napredovanje v — divjaštvo!

(Učiteljske spremembe.) Nadučitelj je postal v Zibiki g. Edv. Blenk. Za učitelja v Zavrč pride gosp. Franc Pristernik, dozdej pomožni učitelj v Mariboru. Stalno nameščeni so gg. podučitelji: Feliks Pečar v Št. Pavlu v Savinjski dolini, Franc Rošker v Šmariji, Val. Pulko pri Sv. Marjeti niže Ptuja, Eng. Gruber v Marenbergu, Domicijan Serajnik na okoljski šoli v Ptuj in Martin Sotošek v Pilštanju; nadalje gde. podučiteljici:

Albina Cuntara na Laškem in Karolina Budesinsky v Podčetrtku. Podučitelj Iv. Kramar v Loki in g. Marija Iglar na Zidanem mostu menjata službi.

(Poboj.) Dne 6. t. m. zvečer pobili so kmečki fantje Potočnik, 2 Vrbnjaka in Petrov s Krabonoša želarskega sina Franca Mira s Krabonoškega vrha tako, da je ta drugi dan vsled ran, ne da bi se zavedel, ob 10. uri umrl. Zločince odgnali so žandarji v Gornjo Radgono v zapor.

Listič uredništva. Č. g. X. v Y. Pišete nam, da je listek „Brez naslova“ v zadnjem „Popotniku“ naperjen zoper naš list. G. Dravinjski bi naj bil branitelj čislanege slov. učiteljstva, katero primerja — krtu?! Za to nečuvno prisposodbo si naj kar vzame — patent, pa tudi za ono, da se mu motika spremeni v — meč! — G. J. J. v Š. Od poslanih povestij bomo tri porabili. Hvala! — G. J. Št.—r. Sprejeli oba dopisa; toda nista sodila za javnost. — G. A. K.—i. Lanskega letnika Vam ne moremo poslati, ker imamo le jeden izyod, katerega pa sami večkrat rabimo. Za ponujeno prosimo. — Č. o. K.—d St. Fran Kosarjev životopis izide v ponatisku. Le večkrat se oglasite!

Loterijske številke.

Gradec 12. januarija 1895: 26, 25, 13, 43, 36
Dunaj » » » 75, 4, 18, 85, 76

Hennebergova svila

— edino le pristna, če se naroči naravnoč pri mojih tovarnah — črna, bela in barvana, m. od 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.). Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švicco se plača po dvoje.

Tovarne za svilo **G. Henneberg** (c. in kr. dv. lif.), Zürich. 1-16

KONJAK.



Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. En. steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrot. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu da škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Stajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice 51-52



Tinct. Stomach. comp.

Št. Jakobove želodčne kapljice so jako dobro domače zdravilo, povspešujejo prebavljanje in tek. Steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Kot izvrstno domače zdravilo je znan dr. Lieberjev živčni lek (Tinct. chinæ nervitonica comp.) — Varnostna znamka † in sidro — Steklenica 1 gld., 2 gld. in 3 gld. 50 kr. Pripravlja se pravilno v lekarni

M. Fanta v Pragi. Glavna zaloga: lekarna sv. Ane v Bozenu in lekarna „pri zlatem medvedu“ v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih lekarnah v Gradcu in Mariboru. 8-40

Stavljenje nove šole.

Krajni šolski svet v Rušah razpisuje ob stavljenju nove šole sledeča dela:

1. Zidarska dela brez oskrbljenja gradiva (Proračun 3922 gld. 97 kr.)
2. Tesarska dela brez lesa (Proračun 888 gld. 3 kr.)
3. Kamnoseška dela z gradivom (Proračun 804 gld. 75 kr.)
4. Mizarska dela brez lesa (Proračun 1000 gld. 2 kr.)
5. Ključarska dela (Proračun 994 gld. 10 kr.)
6. Steklarska dela (Proračun 280 gld. 72 kr.)
7. Kleparska dela (Proračun 233 gld. 79 kr.)
8. Slikarska dela (Proračun 403 gld. 71 kr.)

Podjetniki naj svoje ponudbe do 12. februarja t. l. zapečatene in poštne proste dološljejo podpisanemu krajnemu šolskemu svetu.

Proračun, stavbeni načrti in stavbeni pogoji se lahko vsaki dan ogledajo pri krajnem šol. svetu v Rušah.

Krajni šolski svet v Rušah ob kor. žel., dne 12. januarija 1895.

Načelnik:
Dragotin Lingelj.

Otvoritev.

Priporoča se v
Celju, tik farne cerkve,
lekarna

„Marije pomagaj“,

ki se je ravno zdaj čisto na novo uredila.

Ondi se dobivajo tudi priznane veljavna domača zdravila po najnižji ceni.

Vsakdanja pošiljatev na vse strani.

K. Gela,
lekar.

6-8

Franc Leskošek,

posestnik in kamnosek mlinskih kamnov v Sibeneku, pošta Št. Jurij na juž. žel. ima sedem kamnolomov za mlinske kamne vsake vrste. Kdor potrebuje in želi prav dobrih mlinskih kamnov po ceni, naj se pri njem ustmeno ali pismeno oglasi. Vsak bo dobro postrežen. 1-2

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za zobobolne od 9-12. ure dopoldne in od 2-5. ure popoldne v lastni hiši

vrtno ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato, kavčuk ali platino podlogo brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolneje izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškimi delom. To zobovje ne ovira čisto nič zvečenja ali govorjenja. Manjkajoče zobne-krone namesti z zlatim ali email kronami; plombovanje zob in vse zobne operacije izvrši brez bolečin in priskrbi za plombo najboljša sredstva, za katerih trpežnost garantuje. 1-5

Na znanje!

Podpisani naznanjam, da vežem prav po ceni Mohorske buke. Za vez molitvenikov računim: v pol usnje 30 kr., celo usnje 40 kr., v usnje kovane za 50 kr., v bele platnice ali pa kristal s koščenim križem in z drugo fino olepšavo, močno delane za 70-95 kr. Okvirji so s čistim srebrom prevlečeni. Kdor pobira knjige ter mi jih pošlje, dobi 15% od vsega zaslužka. Vežem le po zimi.

Tudi imam 140.000 Riparia, Sovage, Portalis in Viala trt, dobro vkorenjenih, za oddati po 100 za 150-2 gold. Prekupci dobé rabat. Siromošni posestniki pa dobé 10% boljši kup, in če si njih več skup naroči ter pošlje naročnino po č. duhovščini, plačam sam voznino. Naprej se plača 1/4 naročnine.

Janez Koprive
v Artičah pri Brežicah.

Kot nadomestilo za bobovo kavo se priporoča po zdravnikih ženskam, otrokom in bolnikom: Najokusnejša, edino zdrava in ob enom najcenejša primes k bobovi kavi, je:

KATHREINER.

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

Najčistejši prirodni plod v celih zrnih, ki se ne dajo ponarejati.

Se dobi povsod: $\frac{1}{2}$ Kile za 25 kr.

CASTNI DIPLOM
1891-1894
8 ZLATIH KOLAJN

Zdravje in moč
"Kathreiner"
loc.

Pozor: zahtevajte in jemljite le izvirne zavojce z imenom "Kathreiner".

1891-1894
8 ZLATIH KOLAJN

1891-1894
8 ZLATIH KOLAJN

Glasovir,

obrabljen pa vendar še dober, je po jako nizki ceni na prodaj pri gospodu Josiu-u Kamnikar, orgljavcu v Radečah pri Zidanem mostu. 2-3

Proda se posestvo tik kolodvora v Mozkancih. Posestvo je zelo primerno za stavbo in ima dober prostor za trgovino. — Poizvé se pri g. Vidu Sok v Mozkancih ali pri g. Antonu Gregoriču, posojil. tajniku v Ptuj. 2-2

Išče se

pošten, strog, oženjen gozdni čuvaj brez otrok, ki ima dobra spričevala, govori slovensko in nemško ter zamore položiti 100 gl. kavicje. Plače dobi 120 gold. na leto, prosto stanovanje in kurjavo in tudi njive in travnike v porabo. Prošniki se naj oglašé pri gospodu M. Kirchsclager, c. kr. inženirju v Ljubljani.

Za vsako faro, za vsaki poštno-uradni okraj in za vsako okolico, kjerkoli je ljudska šola, se razumna, spoštovana in krepostna oseba kot

opravnik in posrednik

proti ozira vrednem postranskem zaslužku od nekega avstrijskega finančnega zavoda prve vrste nastavlja. Ponudbe pod „III. 895“ Gradec poste restante. 1-25

Lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse št. 15
Wien.

Kričistilne kroglice, nekdanje imenovane **univerzalne kroglice**, zaslužijo to ime po pravici, ker je veliko takih boleznih, pri katerih kažejo svojo moč. Od več desetletij sem so te kroglice razširjene in malo takih družin je, pri katerih se to sredstvo ne bi našlo. Od mnogih zdravnikov se te kroglice priporočajo kot izvrstno domače zdravilo, posebno pri boleznih vsled **slabega prebavanja** in **zaprtega telesa**.

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljati po povzetju 1 gld. 10 kr. Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštnine in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih** pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Bernhardov liker, iz planinskih rož, W. O. Bernharda v Bregencu zoper različne želodečne bolezni. 1 stekl. fl. 2'60, $\frac{1}{2}$ stekl. fl. 1'40, $\frac{1}{4}$ stekl. 70 kr.

Balzam za ozeblino, J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto poštnine 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštnine prosto. 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framaceutične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dopošiljati denarja (po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju. 7-12

Življenska esenca (Pražke kapljice) steklenica 22 kr.

Angleški balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, zoper kašelj itd. 1 škatljica 35 kr., poštnine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stendela posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Univerzaina čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 fl.